LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO
DĖL PASAULINĖS PAŠTO SĄJUNGOS 2025 M. DUBAJUJE PRIIMTŲ DOKUMENTŲ RATIFIKAVIMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Pasaulinės pašto sąjungos 2025 m. Dubajuje priimtų dokumentų ratifikavimo“ projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – ratifikuoti Pasaulinės pašto sąjungos (toliau – PPS) dokumentus, priimtus 2025 m. Dubajuje, siekiant užtikrinti sklandų ir teisėtu pagrindu grindžiamą tarptautinį bendradarbiavimą pašto sektoriuje, suderinti nacionalinę teisinę bazę su naujausiais tarptautiniais įsipareigojimais, užtikrinti veiksmingą tarptautinių siuntų keitimosi procesą ir stiprinti Lietuvos, kaip patikimos tarptautinės partnerės, poziciją PPS sistemoje. PPS, kaip specializuota Jungtinių Tautų agentūra, nustato teisinį ir organizacinį pagrindą tarptautinėms pašto paslaugoms per pagrindinių dokumentų rinkinį. Šie dokumentai – tai PPS konvencija, PPS reglamentai, baigiamieji protokolai – užtikrina suderintą, bendradarbiavimu grindžiamą pasaulinę pašto sistemą. PPS konvencija nustato bendruosius principus ir valstybių narių įsipareigojimus dėl tarptautinio pašto mainų. Joje apibrėžiama valstybių pareiga teikti patikimas ir prieinamas pašto paslaugas. Konvencijoje nurodomos pagrindinės pašto paslaugų savybės, įskaitant pristatymo standartus, atsakomybės už siuntų praradimą ar sugadinimą taisykles, taip pat finansinius principus, reglamentuojančius tarptautinį bendradarbiavimą. Taip pat reglamentuojami muitinės formalumai, pašto saugumas bei draudžiamų siųsti daiktų tvarkymas, užtikrinant saugią ir standartizuotą pašto sistemą tarpvalstybiniu mastu.

PPS konvenciją papildo PPS reglamentai, kurie išsamiai nustato technines ir operacines taisykles, būtinas konvencijos nuostatoms įgyvendinti. Šie reglamentai yra tvirtinami atitinkamų PPS organų ir yra reguliariai atnaujinami atsižvelgiant į technologijų, logistikos bei vartotojų lūkesčių pokyčius. Juose nustatytos tikslios siuntų paruošimo, žymėjimo, gabenimo, stebėjimo, pristatymo ir problemų dėl nepristatytos ar vėluojančios siuntos sprendimo procedūros. Baigiamieji ir papildomi protokolai yra PPS konvencijos ir kitų PPS aktų priedai, kuriuose pateikiami šalių narių pareiškimai, išlygos ir specialiosios nuostatos. PPS konvencija, reglamentai, papildomi ir baigiamieji protokolai sudaro išsamų teisinį ir veiklos pagrindą tarptautinėms pašto paslaugoms. Jie leidžia užtikrinti sklandų, saugų ir efektyvų komunikacijos bei prekių mainų vykdymą tarp PPS šalių narių, stiprindami pasaulinį pašto tinklą, kuriame kiekviena valstybė dalijasi tiek atsakomybėmis, tiek nauda.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Teisės aktų projektus parengė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Pašto ir elektroninių ryšių grupės (vyresnysis patarėjas, vykdantis grupės vadovo funkcijas Jonas Bazys, tel. +370 618 49951, el. p. jonas.bazys@sumin.lt) patarėja Gerda Vaikšnoraitė (tel. +370 690 90416, el. p. gerda.vaiksnoraite@sumin.lt).

3. Dabartinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reguliavimas

Šiuo metu PPS dokumentų nuostatos įgyvendinamos Lietuvos Respublikos pašto įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir laukiami teigiami rezultatai

Naujų teisinių reguliavimo papildomų nuostatų nenumatoma. PPS dokumentų ratifikavimas užtikrins tarptautinio bendradarbiavimo tarp šalių narių įteisinimą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Įstatymo projekto nuostatos neturės neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai ar viešajam administravimui.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

PPS dokumentų ratifikavimas užtikrins tarptautinio bendradarbiavimo tarp šalių narių įteisinimą.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, teisės aktai, kuriuos būtina priimti, galiojantys teisės aktai, kuriuos reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

10. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimams, Įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projekte nenumatyta terminų, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos teisei neprieštarauja.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir parengimo terminai

Ratifikavus PPS dokumentus papildomų teisės aktų keisti nereikės.

13. Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšos, kurių prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti nereikės skirti valstybės, savivaldybių ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų. Taip pat lėšų nebus sutaupyta.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų dėl Įstatymo projekto nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis

Pasaulinė pašto konvencija.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.